

20è CICLE DE SORTIDES DE CONÈIXER EL PLA DE L'ESTANY

7a sortida – diumenge, 14 de maig de 2023

Centre d'Estudis Comarcals i Centre Excursionista de Banyoles

---

PORQUERES – SANT MIQUEL DE CAMPMAJOR

Ermita de Sant Quirze i Santa Julita de Merlant. Pedró de Merlant. Can Soler de Merlant. Can Ginestar. Torre de Can Ginestar. Can Soler de Merlant.

Ermita de Sant Quirze i Santa Julita de Merlant del s. XII-XIII i posteriors. Església d'una sola nau de planta rectangular amb absis semicircular. A la façana principal destaca la porta d'entrada d'arc de mig punt adovellada i un guardapols. Sobre la porta situada a l'eix de simetria hi ha una finestra de doble esqueixada amb arc de mig punt de dintell monolític. Aquesta mateixa tipologia de finestra es repeteix a l'eix de l'absis i al mur de migdia. El primitiu campanar de cadireta, format per dues obertures, es va transformar, en reformes posteriors, en un campanar quadrangular. Dos pilars sostenen un teulat d'un vessant unit amb el campanar de cadireta. Els paraments dels murs són de carreus molt ben escairats i formen unes filades molt regulars. L'interior de l'església ha estat molt restaurat; la nau està coberta amb volta de canó lleugerament apuntada. Restava la seva línia d'imposta. L'absis és semicircular amb un arc de degradació amb la mateixa línia d'imposta de la nau. A l'absis i en els murs laterals trobem unes pintures murals de l'any 1942 de temàtica religiosa. Diversos historiadors atorguen un origen visigot a l'ermita de Merlant, malgrat que les restes més antigues que s'han trobat pertanyen al romànic. Per altra banda els documents anomenen una església a Merlant des de l'any 979, quan fou donada pel comte Miró de Besalú al monestir de Sant Esteve de Banyoles. En aquest document surt referenciada com a "Meridante". L'any 1097 surt referenciada com "Sancti Quirici et Sancti Iuliani de Meritania". Ja al s. XIV els documents fan esment de "ecclesia parochialis sancti Cirici de Merlanto". Durant la Guerra Civil (1936-1939) l'església fou saquejada i entre altres béns desapareixen una majestat, una taula amb pintures romàniques i les campanes. L'any 1942 el propietari de Can Gallifa, el senyor Gallifa i Rifa, comença les obres per a la restauració de l'església. A prop de l'església podem veure el **Pedró de Merlant**, format per una base cilíndrica d'argamassa sobre la qual hi ha una gran roda de molí de pedra monolítica. La creu que corona el pedró és de ferro forjat.

Can Ginestar. Masia del s. XV-XVIII. El conjunt de Can Ginestar està format per la masia, una petita capella dedicada a Sant Cosme i Sant Damià i una cabana. Aquests tres elements estan encerclats per un barri formant un pati interior. El mas és de grans dimensions i esglaonat en el desnivell del terreny. L'edifici està format per planta baixa, pis i golfes. A la planta baixa es troben les restes més antigues de la casa i hi ha estances d'ús agrícola. L'estructura d'aquesta planta és paral·lela al vessant de la muntanya. A la planta pis, hi ha un canvi de direcció de

les crugies respecte a la planta baixa. L'entrada s'orienta a ponent i queda a nivell de la muntanya. La porta d'entrada és de grans dimensions, amb una gran llinda de pedra monolítica. La llinda i els brancals presenten un senzill bisellat, que es repeteix en bona part de les finestres amb dintell d'aquesta façana. A l'interior de la casa destaca la gran sala de forma rectangular coberta amb volta rebaixada amb

tres arcs torals i llunetes. A l'extrem de la sala es conserva una petita fornícula. La sala actua de distribuïdor a les habitacions a la vegada que dona accés a la gran terrassa. La gran terrassa elevada edificada a mitjan s. XVIII es troba encarada a llevant, amb portes amb dintell i petites finestres de punt rodó a les golfes. La capella privada és d'una sola nau amb porxo, a l'interior destaca la decoració d'estil barroc. Diversos historiadors relacionen l'actual Can Ginestar amb l'indret antigament anomenat "Vilar astar", que es troba documentat per primera vegada l'any 979. El mas torna a estar documentat l'any 1474 en una donació del rei Joan II al conseller Francesc Verntallat. La casa ha patit diverses reformes i ampliacions. La reforma més important del mas s'efectua al s. XVIII quan es construeix també la petita capella privada. A destacar dues inscripcions: en una de les portes de la terrassa s'hi llegeix "PER A JOAN SAYOL Y GINESTA 1746", mentre que en una porta interior hi ha la data "1466".

Torre de Can Ginestar del s. XIX de planta quadrangular que actualment es troba en estat ruïnós. Només resten tres de les quatre cares de la torre. La base de la torre és atalussada. Una cornisa exterior molt senzilla divideix la planta baixa i la primera planta. Dels murs es conserva fins a la primera planta. Els murs de la planta baixa mostren nombroses espitlleres de foc a l'igual que al primer pis on també hi ha una obertura amb llinda monolítica. Aquesta obertura era

molt probablement la porta d'accés elevada. Els murs són de pedra sense treballar amb fragments de ceràmica. Encara es conserven restes d'un antic arrebossat. El fossat de prop d'un metre de fondària ha perdurat en bona part. L'origen de la torre de Can Ginestar cal relacionar-la amb les torres de telegrafia òptica. La torre de Can Ginestar hauria format part, segons A. Aguilar i G. Martínez, de la línia militar Girona-Olot. Aquesta línia fou construïda l'any 1848 i va funcionar fins el 1862 i constava de 8 estacions. Malgrat el diferent tipus de material, tipològicament resulta bastant semblant a la torre Fellines, situada al poble de Vilafreser.

Can Soler de Merlant. És una antiga masoveria de Can Gallifa, del segle XVIII (1709). Actualment està restaurada i dedicada al turisme rural. A pocs metres de Can Soler s'hi troba **la font de Merlant o font de Can Soler.**